

SCENARIUSZ ZAJĘĆ ZINTEGROWANYCH Z EKOLOGIĄ NA TY!

PRZEDMIOT: Edukacja przyrodnicza z elementami edukacji społecznej, plastycznej i matematycznej

Klasa: 3 szkoła podstawowa

CZAS REALIZACJI: 2 godziny lekcyjne (2 x 45 minut).

Zagadnienia:

Rośliny i zwierzęta, przyroda, ekologia, ochrona środowiska,

METODY I FORMY PRACY:

- Pogadanka, gry interaktywne, praca z komputerem rozmowa kierowana, pokaz, praca z tekstem źródłowym i literackim, metoda problemowa, ekspresja, pokaz z objaśnieniem, próba dyskusji, zabawa, indywidualne prace plastyczne

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- zestaw podręczników Wesola szkoła kl. III (H. Dobrowolska, A. Konieczna, W. Dziabaszewski), słowniki i albumy o tematyce przyrodniczej, rozsypanki wyrazowe, atlasy, duża kostka do gry, duże arkusze papieru, elementy do demonstracji np. schemat koła natury, wywieszki z informacjami historycznymi, przybory do rysowania.

CELE LEKCJI:

Ogólne

- poszerzanie i porządkowanie informacji;
- rozwijanie wiedzy o ochronie przyrody i obowiązkach człowieka wobec środowiska;
- wzbogacanie słownictwa uczniów;
- zdobycie umiejętności posługiwania się komputerem;
- ocena umiejętności czytania ze zrozumieniem;
- przypomnienie i utrwalenie reguł ortograficznych.

Uczeń :

- rozumie na czym polega związek człowieka z przyrodą;
- dostrzega związki przyczynowo-skutkowe;
- rozumie pojęcie degradacji środowiska naturalnego;
- prawidłowo posługuje się źródłami wiedzy i informacji;
- potrafi zaprezentować zebrane wiadomości;
- zna rodzaje obszarów chronionych w polsce;
- wie, jak należy zachować się w parkach i rezerwatach przyrody.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Wprowadzenie

Czas realizacji 15 min

1. Nauczyciel wita się z uczniami i przedstawia temat dzisiejszej lekcji
2. Uświadomienie związku człowieka z przyrodą. Uczniowie wspólnie z nauczycielem wypełniają kartę pracy: *Co człowiek może czerpać ze środowiska naturalnego?*

Rozwinięcie

Czas realizacji: 45 min

3. Podsumowanie wykonania zadania. Zwrócenie uwagi na proces degradacji środowiska naturalnego, który dokonuje się przez człowieka. Sformułowanie wniosku, że człowiek jest częścią przyrody, więc nie powinien jej niszczyć, bo niszczy samego siebie.
4. Zapoznanie uczniów z informacjami historycznymi dotyczącymi ochrony środowiska.

Najdawniejsza wzmianka na świecie to znana ustawa o ochronie przyrody w Chinach licząca prawie 3000 lat. Pierwsze ograniczenie polowania na bobry w Polsce wydano za panowania Bolesława Chrobrego. Statut wydany przez Kazimierza Wielkiego ograniczał wyręby lasów. Władysław Jagiełło wydał specjalne przepisy o ochronie bardzo cenionego drzewa – cisa.

5. Nauczyciel podaje informacje na temat możliwości ochrony przyrody przez człowieka, np.:

Pyta uczniów, jakie jeszcze sposoby ochrony przyrody znają uczniowie.

PARKI NARODOWE REZERWATY PRZYRODY

6. Praca w grupach - dzisiejsze sposoby ochrony przyrody. Praca ze słownikami. Uczniowie podzieleni na grupy przez nauczyciela mają wyjaśnić pojęcia:

Grupa I	park narodowy - definicja parku narodowego, - przykłady parków narodowych
Grupa II	rezerwat przyrody - definicja rezerwatu przyrody - przykłady rezerwatu przyrody
Grupa III	pomnik przyrody - definicja pomnika przyrody - przykłady pomników przyrody
Grupa IV	ochrona gatunkowa roślin i zwierząt - definicja - formy ochrony roślin - formy ochrony zwierząt
Grupa V	wyjaśnianie symboli

7. Poszczególne grupy przedstawiają zdobyte informacje.

Uczniowie zapisują najważniejsze rzeczy w zeszytach.

Parki narodowe tworzy się, aby chronić najbardziej cenne fragmenty przyrody. Zwykle parki zajmują dużą powierzchnię. Na ich terenie nie ma zakładów przemysłowych, dróg szybkiego ruchu, wysypisk śmieci. W parkach narodowych można się poruszać tylko po wyznaczonych szlakach. Obowiązuje tam całkowity zakaz zrywania roślin, zbierania grzybów i płoszenia zwierząt.

Rezerwaty przyrody są znacznie mniejsze od parków narodowych. Mają one na celu ochronę określonych gatunków roślin i zwierząt występujących na niewielkim obszarze. Do rezerwatów ścisłych obowiązuje zakaz wstępu.

Pomniki przyrody to pojedyncze, szczególnie cenne okazy przyrody lub ich skupiska. Pomnikami przyrody żywej mogą być na przykład bardzo stare drzewa. Natomiast pomnikami przyrody nieożywionej – głazy, wodospady, jaskinie.

Szczególą ochroną obejmuje się tereny o pięknych krajobrazach. Tworzy się na nich **parki krajobrazowe**. Służą one ludziom jako miejsce wypoczynku.

8. Nauczyciel prosi uczniów o przeczytanie wiersza Hanny Zdzitowieckiej pt. „W parku narodowym (załącznik nr 2).
Czytanie wiersza przez chętnych uczniów z właściwą intonacją.
Omówienie treści utworu. Określanie nastroju, wyodrębnianie w utworze obrazów malowanych słowem.
9. Uczniowie w czterech grupach tworzą: „Regulamin postępowania w parkach i rezerwach” – praca grupowa (Załącznik nr 3, Karta pracy)
10. Rozmieszczenie parków narodowych w Polsce (załącznik nr 4). Ustalenie liczby parków – 23, odczytywanie nazw, wyszukiwanie parku położonego najbliżej.
11. Praca samodzielna uczniów. Redagowanie odpowiedzi na pytania w oparciu o mapę parków.
12. Wykonanie projektu plakatu promującego ochronę przyrody – karta pracy (załącznik nr 5)

Zakończenie

Czas realizacji 10 min

13. Podsumowanie dnia, zebranie wiadomości, ocena pracy grup.
14. Praca domowa:

Proszę przygotować w domu krótką informację na temat wybranego Parku Narodowego w Polsce.

Załącznik 1

KARTA PRACY 1

Zadanie 1

W odpowiednie pola wpisz, co łączy człowieka z Naturą.

Załącznik 2

TEKST EDUKACYJNY

Hanna Zdzitowiecka

„W parku narodowym”

W parku narodowym
wszystko jak przed laty:

Łoś dźwiga na głowie
szerokie łopaty,
żubr wysuwa z gąszczu
skudłaconą brodę,
za płochliwą sarną
drepcze kozłę młode...

Tu nikt małym listkom
nie przerwie zabawy.
Nikt nie zrywa kwiatów!
Nikt nie depta trawy!

Nocą wśród gałęzi
pohukują sowy...
Choć jest dziko,
ale pięknie
w parku narodowym.

KARTA PRACY

Zadanie 1.

Napisz, co wolno, a czego nie wolno robić w parkach narodowych.

Kiedy jestem na wycieczce w parku narodowym:	
Mogę:	Nie mogę:

Fotografować i filmować przyrodę.
Stosować się do zaleceń znajdujących się na tablicach informacyjnych.
Poruszać się tylko wyznaczonymi szlakami i ścieżkami.
Zwiedzać i poznawać środowisko naturalne.
Schodzić poza wyznaczone szlaki
Rozpalać ognisko.

Wchodzić na teren rezerwatów ścisłych.
Zakłócać ciszy.
Dotykać zwierzęta.
Płoszyć zwierząt.
Niszczyć roślin.
Zabijać zwierząt.
Śmiecić i w jakikolwiek sposób zanieczyszczać.

KARTA PRACY

Zadanie 1.

Wykonaj projekt plakatu promującego ochronę przyrody.

